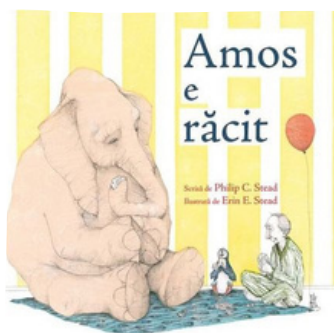


POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

Program de educație pentru
diversitate pentru grădiniță

Amos e răcit





Amos lucrează la Grădina zoologică. În fiecare zi, joacă șah cu elefantul, stă alături de pinguinul timid, îi citește povești bufniței, care se teme de întuneric. Dar într-o dimineață, Amos nu mai poate ajunge la Zoo...

Această carte ne permite să vorbim cu copiii despre puterea prieteniei, a empatiei și a faptelor bune pe care le putem face unii pentru alții.

#acțiune

PRIVEȘTE CU ATENȚIE



Coperți vorbărețe

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe să citească imaginile unei cărți.

Copiii:

- dau sens imaginilor din perspectiva cunoștințelor și experiențelor proprii;
- își dezvoltă spiritul de observație și imaginația.

În această activitate, ne vom concentra pe lectura coperților și a paginii de titlu.

Începeți prin a le spune copiilor titlul cărții. Puneți-le următoarele întrebări pentru a le trezi curiozitatea despre povestea pe care o vor asculta.

Coperta 1

Ce se întâmplă în această imagine?

Unde credeți că se află personajele?

Cum credeți că se simt? De ce spuneți acest lucru?

Ce vă place cel mai mult la copertă? De ce?

Coperta 4

Ce se întâmplă în această imagine?

Credeți că animalele pleacă sau se întorc la grădina zoologică?

Pagina de titlu

Cine credeți că locuiește în căsuța albastră?

ÎNTREBĂRI MARI PENTRU COPII MICI



Intră în poveste

Scopul acestei activități este ca elevii să își dezvolte mai multe niveluri de comprehensiune a cărții prezentate.

Copiii:

- identifică elemente din textul lecturat;
- conectează două sau mai multe elemente din text;
- își folosesc cunoștințele și experiențele de viață pentru a da sens celor întâmplate.

Citiți cartea de la început la sfârșit, fără să întrerupeți lectura cu întrebări sau comentarii adresate copiilor.

După lectură, puneți-le câteva întrebări generale și foarte simple, astfel încât să vă asigurați că au înțeles povestea. Recitați povestea/fragmente din poveste atunci când este nevoie. Treceți încet-încet de la întrebări concrete la unele mai abstracte, folosind metoda RIR (Raphael și Au, 2005) descrisă la pagina 2.

Mai jos, câteva exemple de întrebări din fiecare categorie. Nu ezitați să puneți și alte întrebări, în funcție de vârsta copiilor.

Chiar acolo

Unde trăiește Amos? Cu cine trăiește Amos? Cine sunt prietenii lui de la zoo?

Gândește și caută

De ce într-o zi Amos nu s-a mai dus la zoo?
Ce au hotărât prietenii lui de la zoo?

În capul meu

Tu cum ți-ai petrece timpul dacă ai avea ca prieteni un elefant sau o broască țestoasă?

Doar tu

Cine a fost alături de tine când ai fost bolnav? Ai făcut vreodată ceva pentru un prieten bolnav? Ai ajutat vreodată un prieten? Cum?



Copii, copii, ce vedeți?

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze cum o poveste este spusă atât prin cuvinte cât și prin imagini, în mod interdependent.

Copiii:

- îmbogățesc povestea spusă de narator cu propriile observații din ilustrații;
- își dezvoltă spiritul de observație;
- își dezvoltă imaginația.

Citiți-le copiilor din nou textul corespunzător ilustrațiilor de la paginile 2 și 3 ("Apoi își întoarce ceasul [...] Amos pleacă la serviciu."

În continuare, invitați-i apoi să privească cu atenție ilustrațiile și să spună ce observă. Puneți-le următoarele întrebări ajutătoare.

p. 2: Cum e bucătăria lui Amos? Ce ne spune aceasta despre Amos?

p. 3: Cum e căsuța lui Amos? Unde se află ea? Ce e în jurul ei? Ce ne spune aceasta despre Amos?

Plecând de la observațiile copiilor, subliniați următoarele elemente de răspuns:

p. 2: Bucătăria este foarte simplă, cu puține obiecte, ilustratorul arătând că Amos trăiește singur. Culoarele pastelate dau o atmosferă de calm.

p. 3: Căsuța lui Amos e mică, cu o grădină, înconjurată din toate părțile de clădiri moderne, de oraș, de ciment. Acest fapt ne poate sugera că Amos este diferit, atașat de locul unde trăiește.



Peretele prieteniei

Scopul acestei activități este ca elevii să creeze plecând de la povestea descoperită.

Copiii:

- își dezvoltă imaginația;
- creează un mesaj pentru un prieten bolnav;
- își dezvoltă compasiunea.

Amos se îmbolnăvește și din păcate, prietenii lui nu îl pot vizita. Se hotărăsc însă să îi trimită fiecare un balon al prieteniei!

Hotărâți ce personaj sunteți (elefantul, rinocerul, țestoasa, bufnița sau pinguinul) și pregătiți aceste baloane: decupați și decorați balonul pe care ați vrea să i-l trimiteți lui Amos.

Gândiți-vă la ce ați vrea să-i spuneți prietenului vostru, Amos.

În această activitate, copiii explorează ce ar putea face dacă ar avea un prieten bolnav și nu l-ar putea vizita. Încurajați-i să se pună în pielea unuia dintre prietenii lui Amos, astfel încât mesajul pe care îl vor trimite să reflecte personajul ales.

Lipiți baloanele împreună cu copiii baloanele pe Peretele prieteniei.

A se vedea **anexa 1**.



Îmi place să ajut!

Scopul acestei activități este ca elevii să exploreze cum pot ajuta un copil care are o problemă.

Copiii:

- exprimă și recunosc diferite sentimente;
- înțeleg cum se simte cineva care are o problemă.

În această activitate, copiii explorează cum își pot exercita empatia în viața reală.

START: Mimați împreună cu copiii câteva emoții - tristețe, frică, bucurie, plictiseală, îngrijorare etc.

Invitați apoi câțiva copii să mimeze și ei o emoție, în timp ce colegii lor vor ghici despre ce emoție e vorba.

Alternativ, puteți folosi și cardurile cu emoții din **anexa 2**.

DESCOPERĂ: Imaginile din **anexa 3** ilustrează 2 situații în care un copil este trist și are nevoie de ajutor. Arătați-le copiilor și întrebați-i de ce se simt așa.

EXPLOREAZĂ: Decupați situațiile și lipiți-le pe pereți/în locuri diferite în clasă. Împreună cu un coleg, copiii se plimbă de la o imagine la alta și încearcă să găsească o soluție la situația respectivă: să facă sau să spună ceva.

În prealabil, puteți să le vorbiți copiilor de empatie (=puterea de a simți ce simte o altă persoană și dorința de a o ajuta), făcând referință la imaginile afișate.

E RÂNDUL TĂU: Invitați copiii să joace una (sau ambele) dintre situațiile descoperite. Asigurați-vă că fiecare dintre ei joacă ambele roluri: al copilului care are nevoie de ajutor și al celui care ajută.

START: Mimați împreună cu mine! Numiți emoțiile pe care le-am mimat.

Alegeți o emoție și mimați-o la rândul vostru. Prietenii voștri trebuie să o ghicească!

DESCOPERĂ: Ce se întâmplă în aceste imagini? Cum se simt copiii? De ce credeți că se simt așa?

EXPLOREAZĂ: Fii bun/ă! Împreună cu partenerul tău, găsiți cum ați putea să-l ajutați pe copilul care e trist/are o problemă.

- Ce ați putea face?
- Ce ați putea spune?

E RÂNDUL TĂU: Antrenează-te cu prietenii tăi. Pe rând, fiecare este copilul care are nevoie de ajutor și cel care ajută.

A se vedea **Anexele 2 și 3**.

6

Arată că îți pasă!

Scopul acestei activități este ca elevii să exploreze diverse moduri de a face o faptă bună.

Copiii:

- își exersează memoria;
- vorbesc despre fapte bune în diverse situații (acasă, la grădiniță sau în cartierul lor).

Alcătuieți grupe de 2 - 4 copii și așezați cele 10 cărți cu fața în jos, la întâmplare. Invitați copiii să întoarcă câte 2 cărți, pe rând, cu fața în sus:

- dacă un copil găsește o pereche, o păstrează și povestește ce se întâmplă în imaginea respectivă: ce faptă bună face copilul din imagine..
- dacă nu, pune cărțile la loc și își așteaptă rândul din nou.

Puteți face o demonstrație în fața copiilor pentru a le arăta regulile acestui joc de potrivire a perechilor. După ce toate grupele au terminat jocul, încheiați activitatea cu câteva întrebări care să îi facă pe copii să vorbească despre cum pot face fapte bune.

JOACĂ-TE

Potrivii perechile! De fiecare dată când găsiți o pereche, povestiți ce se întâmplă în imagine. De ce credeți că persoana/copilul acesta a făcut o faptă bună?

GÂNDEȘTE-TE

Ce faptă bună credeți că puteți face și voi, dintre cele pe care le-am văzut împreună?
Când ați făcut ultima dată o faptă bună? Ce faptă? Pentru cine? Cum v-ați simțit? Cum credeți că s-a simțit persoana respectivă?

A se vedea **Anexa 4**.



Săptămâna bunătății

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze cum se simt atunci când fac o faptă bună.

Copiii:

- fac o faptă bună.

Alegeți împreună cu copiii o Săptămână a Bunătății. Hotărâți ce fapte bune pot să facă în această săptămână.

Lipiți un poster cu inimioare pe un perete. Când copiii vin la grădiniță, dacă au făcut ceva bun, invitați-i să coloreze o inimioară pentru fapta respectivă. Este, desigur, un poster al grupei, nu unul individual, pentru că nu ne dorim să încurajăm un concurs de fapte bune.

Alternativ, puteți rezerva un loc pe tablă sau lipi o coală mare, albă pe un perete pentru a desena inimioarele.

Exemple de fapte bune:

- Am făcut un compliment cuiva!
- Am împărțit un joc/o jucărie cu un prieten.
- Am făcut un desen pentru un prieten.
- Am luat o hârtie de pe jos și am aruncat-o la coș.
- Am ajutat-o pe mama. etc

La sfârșitul săptămânii, ajutați-i pe copii să se gândească la gesturilor făcute, întrebându-i cum s-au simțit când au făcut acele fapte bune.

FĂ O FAPTĂ BUNĂ

Nu uitați să faceți o faptă bună azi! Măine, când veniți la grădiniță, veți povesti ce ați făcut și veți câștiga o inimioară.

La sfârșitul săptămânii, numărăm inimioarele.

GÂNDEȘTE-TE

Cum v-ați simțit săptămâna aceasta? Cum a fost să faceți fapte bune? Greu? Ușor? De ce?



Pietrele recunoștinței

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze că pot fi recunoscători pentru multe lucruri din viața lor.

Copiii:

- recunosc lucrurile bune din viața lor;
- manifestă recunoștință într-un mod ludic.

Invitați copiii să își amintească cum le arată Amos prietenilor lui că le este recunoscător pentru ceea ce au făcut. Dacă nu își aduc aminte, arătați-le mai întâi ilustrațiile și apoi citiți-le fragmentul următor:

"- Mă simt mult mai bine, mulțumesc! le spuse Amos prietenilor săi.

Își întinse picioarele și sări din pat.

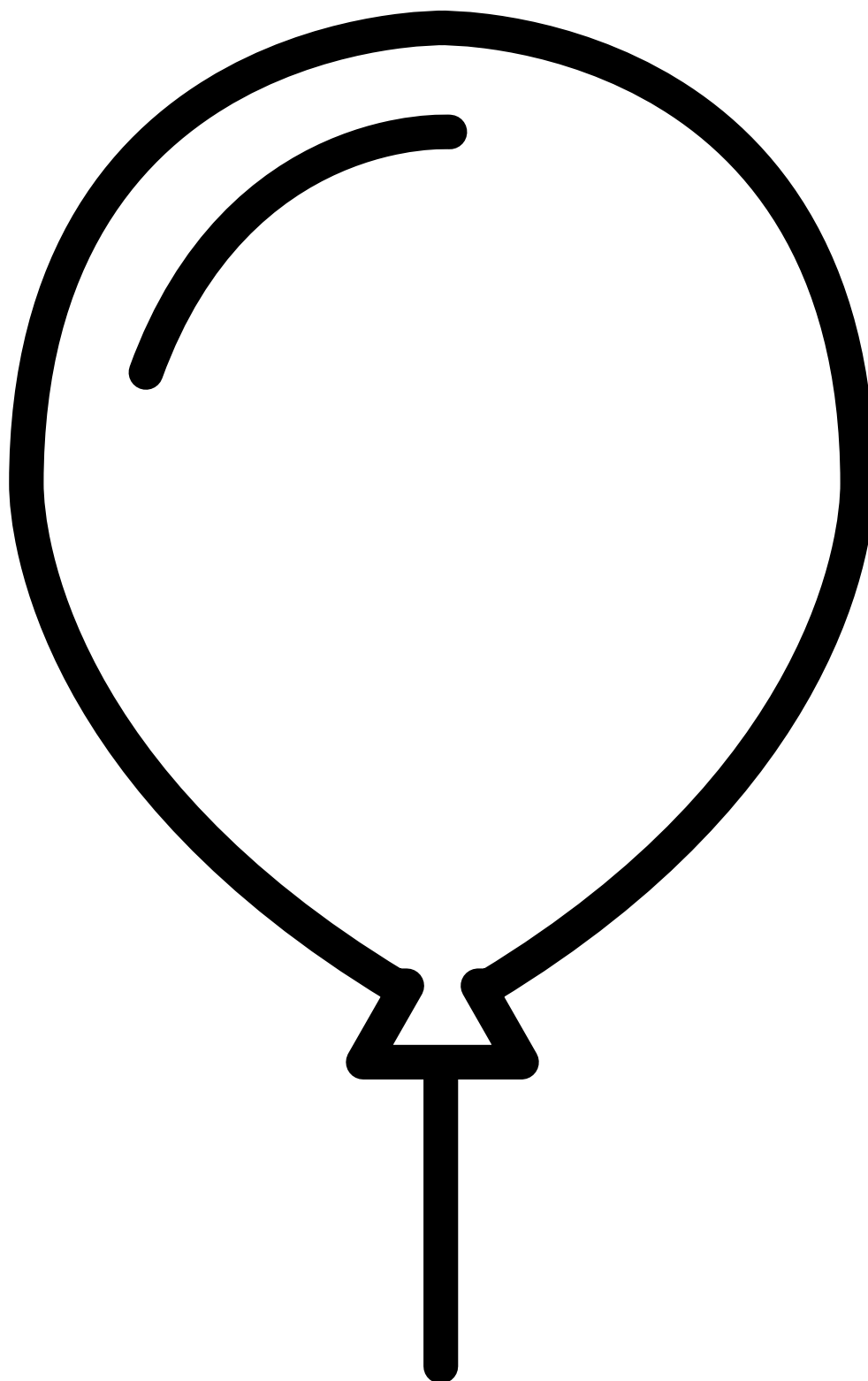
- Ce ați zice de un ceai?"

Arătați-le apoi un coș/un borcan unde ați pus în prealabil niște pietre mici, cu suprafața netedă - cel puțin o pietricică pentru fiecare copil din grupă. Explicați-le că sunt pietre ale recunoștinței și că îi vor ajuta să își amintească să fie recunoscători pentru lucrurile - mărunte sau nu - din viața lor.

Explicați-le că a fi recunoscător înseamnă să își dea seama de lucrurile bune din viața lor și să se bucure de ele.

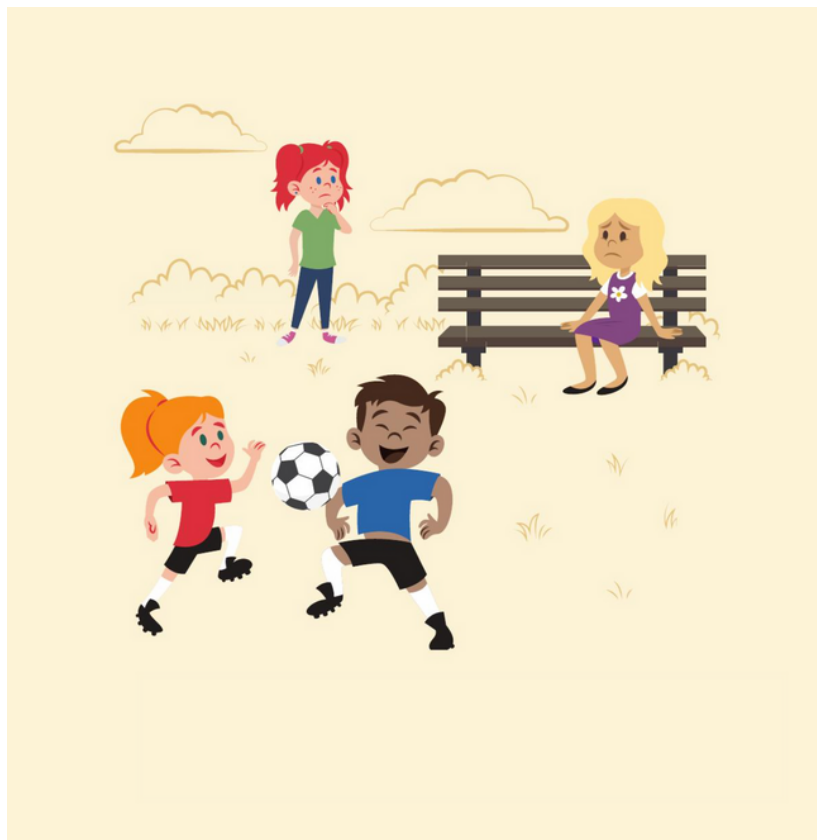
Când un copil este trist sau pur și simplu nu are energie, poate lua o pietricică și se va gândi la o amintire frumoasă. Pot folosi pietricelele și ca să își arate recunoștința pentru un prieten din grupă.

la o pietricică în mână. Respiră adânc și gândește-te la un lucru/o amintire frumos/frumoasă. Bucură-te de această amintire. Dacă vrei, poți lua o pietricică în fiecare zi, ca să îți amintești lucrurile bune și frumoase din viața ta. Dacă vrei să îi arăți unui prieten că te bucuri să fiți împreună, dă-i pietricica ta și explică-i de ce i-ai dat-o.





Amos e răcit
Anexa 3/Îmi place să ajut



Amos e răcit
Anexa 4/Arată că îți pasă!



